

Uchwała Nr 3/I/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach
z dnia 4 stycznia 2024 r.

w sprawie uchwały Nr LX/407/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr LX/407/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **w części** zawartego w **§ 6** uchwały zapisu o treści: „**i wchodzi w życie z dniem od 1 stycznia 2024 roku**” z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w związku z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), polegającego na niezachowaniu 14 - dniowego okresu od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego wymaganego dla wejścia w życie aktu prawa miejscowego.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LX/407/2023 Rady Gminy Mszana z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 21 grudnia 2023 r. W dniu 28 grudnia 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) podlega nadzorowi Izby. W związku z wątpliwościami dotyczącymi ww. uchwały Rady Gminy Mszana, Uchwałą Nr 351/XXVII/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. Kolegium wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności tej uchwały, o terminie którego

powiadomiono organy gminy z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych.

Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 4 stycznia 2024 roku. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli przedstawiciele organów gminy.

Prowadząc postępowanie nadzorcze, Kolegium Izby stwierdziło istotne naruszenie prawa określone w § 1 niniejszej uchwały, będące podstawą do stwierdzenia nieważności badanej uchwały w części dot. § 6. Niniejszą uchwałą Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, podjęło w następującym stanie faktycznym i prawnym sprawy.

W dniu 18 grudnia 2023 r. Rada Gminy Mszana podjęła uchwałę LX/407/2023 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W § 6 uchwały zawarto zapis „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku”. Uchwała opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 22 grudnia 2023 r.

W związku z postępowaniem nadzorczym skierowano zapytanie do Wójta Gminy Mszana oraz Przewodniczącego Rady Gminy Mszana dotyczące wskazania daty wejścia w życie powyższej uchwały od dnia 1 stycznia 2024 r. w kontekście daty jej publikacji.

W piśmie z dnia 28.12.2023 r. Wójt Gminy Mszana wskazał: „Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały ustalone w oparciu o przeprowadzone przez gminę postępowanie przetargowe. Umowa została zawarta na okres od 1.01.2024 do 31.12.2024 roku co oznacza, że gmina w tym okresie będzie zobowiązana do zapłaty na rzecz Wykonawcy stawek począwszy od dnia 1.01.2024 roku.

W związku z tym, że przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie przewidują pobierania opłaty proporcjonalnej zasadnym było nadanie uchwale mocy obowiązującej już od dnia 1.01.2024 r.

Powyższe rozwiązanie nie stoi w sprzeczności z zasadą demokratycznego państwa prawnego, gdyż takie rozwiązanie pozwoli uniknąć dalszej podwyżki stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku gdyby stawki ustalone w przedmiotowej uchwale miały być pobierane od 1 lutego 2024 roku.

W przekonaniu Gminy Mszana takie rozwiązanie jest korzystniejsze dla społeczności lokalnej”.

Uchwały organów stanowiących gmin podjęte w zakresie spraw, którymi są opłaty publicznoprawne należą do aktów prawa miejscowego. Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia

8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym gminie na podstawie upoważnień ustawowych przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. W myśl art. 41 ust. 1 tej ustawy, akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. Zgodnie z art. 42 tej ustawy zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych - akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych **wchodzą w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.**

Zgodnie z unormowaniem ust. 2 art. 4 tej ustawy w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

W związku z faktem, że w badanej uchwale stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalono w wysokości wyższej niż dotychczasowa (tj. 38 zł w miejsce dotychczasowej stawki 35 zł ustalonej w uchwale Nr XLVII/315/2022 z dnia 17 listopada 2017 r. - nie można w tej sytuacji skorzystać z możliwości skrócenia czternastodniowego *vacatio legis*. Kolegium nie podzieliło stanowiska wyrażonego w piśmie z dnia 28 grudnia 2023 r., że skrócenie terminu *vacatio legis* było w tym przypadku korzystniejsze dla społeczności lokalnej oraz że przyjęte rozwiązanie nie stoi w sprzeczności z zasadą demokratycznego państwa prawnego.

W ocenie Kolegium Izby w § 6 badanej uchwały, określono sprzeczny z prawem termin wejścia w życie tego aktu prawa miejscowego. Stwierdzona nieprawidłowość, polega na niezachowaniu wymaganego czternastodniowego okresu pomiędzy urzędowym ogłoszeniem tego aktu, a jego wejściem w życie, albowiem ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego zostało dokonane w dniu 22 grudnia 2023 roku, natomiast termin wejścia w życie aktu określono na dzień 1 stycznia 2024 roku, podczas gdy 14 dni - ustawowo wymaganego *vacatio legis* - upłynęło w dniu 5 stycznia 2024 roku.

Kolegium zwraca uwagę również na fakt, że niezależnie od daty publikacji uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego, samo podjęcie uchwały w dniu 18 grudnia 2023 r. uniemożliwiało już wejście w życie przedmiotowej uchwały od dnia 1 stycznia 2024 r. z zachowaniem ustawowych terminów.

Przepis art. 4 ust. 1 przywołanej ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, stanowi powszechnie obowiązującą normę i ma charakter dyrektywny. Odstępstwo od tej zasady jest możliwe jedynie w oparciu o cytowany powyżej art. 4 ust. 2 ustawy. Takie odstępstwo jest jednak dopuszczalne "w szczególnych okolicznościach, gdy przemawia za tym inna

zasada prawnokonstytucyjna", na co zwrócił uwagę Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 grudnia 2002 r (Sygn. K 27/02). Podobnie wynika ze stanowiska Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zawartego w wyroku z dnia 14 czerwca 2011 roku, sygn. akt II GSK 632/10 (Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym Sąd stwierdził m.in., iż obowiązek wprowadzenia *vacatio legis* do aktów normatywnych wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych czy ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie prawne i faktyczne, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oraz w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, orzekło o nieważności w części badanej uchwały Rady Gminy Mszana.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie trzydziestu dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej